

Sverige gick med i EU 1995. Redan från 1:a året prövade patienter vård i annat EU-land. 9 år efter EU-inträdet, 30 januari 2004, slog Regeringsrätten fast i 3 domar att patienter hade rätt till vård i annat land utifrån ett antal EU-domar.

2004 till c:a 2006 beviljade lokala Försäkringskassor gränsöverskridande vård till patienter(har sett ett 20-tal ärenden).

Försäkringskassan(FK) åberopade då fördragsartikel 49(numera 56) som grund för bidraget.

Efter att Riksförsäkringsverket avvecklats och beslutsrätten om gränsöverskridande vård centraliserades till FK i Visby(handläggning) och Stockholm(rättsenhet) började FK avslå unionsrätten utifrån fördragsartikel 49. Dvs. samma artikel som FK tidigare gav ersättning ifrån(nu är vi framme vid år c:a 2007).

Noteras bör även att EU-kommissionen 2002 utifrån ett antal EU-domar i skrivelse uppmanade medlemsstaterna att anpassa sina lagar till domsluten.

EU-kommissionen krävde vissa svar och Socialdepartementet garanterade bl.a. att Sverige inte behövde ändra lagstiftning, att Sverige respekterade andra länders läkares åtgärder, att Sverige gjorde skillnad på privatvård och vård given på sjukhus(dvs. följde EU-domstolens beslut/domar).

Dessa avgörande garantier visade sig efter c:a 2007 vara osanning!!

Portugal hade vid samma inventering vari ärlig och berättat att det uttryckligen inte fanns inskrivet i deras lagstiftning rätt till ersättning vid privat given vård.

Genom fördragsbrottstalan dvs. fastställandedom fälldes Portugal i mål C-490/09 EU-kommissionen mot Portugal.

I Sverige finnes ännu inte inskrivet rätt till ersättning av privat given vård i lagstiftningen, därtill undanhåller FK mycket aktivt denna unionsrätt genom olika administrativa avslagspåståenden.

Dvs. Portugal fälldes för sin ärlighet. Sverige "har klarat sig" genom osanning.

1:a grundproblemet

1:a problemet är att FK inte gör skillnad på privat vård och vård på sjukhus. Det gjorde Riksförsäkringsverket och Regeringsrätten år 2004.

EU-domstolen har på särskild fråga i mål C-385/99 Müller-Faure och van Riet i punkt 61-63 och domslut hävdad att det finnes inget som rättfärdigar en inskränkning mot privat vård.

Däremot kan inskränkning motiveras av planeringsskäl när det gäller sjukhusvård.

Logiken är enkel: sjukhus drives oftast av skattemedel det vore således orimligt att länderna med skattemedel skulle börja konkurrera med varandra.

Inskränkningen skall vara motiverad av planeringsskäl, då vore det lika orimligt att inskränka på privatgiven vård, eftersom på en fri inre marknad finnes inget planeringsbehov på privat företagsamhet. Ett sådant beteende strider ju emot hela EU:s idé om fri marknad.

Men Försäkringskassan och Förvaltningsdomstolarna avslår privat given vård utan att ange något EU-skäl överhuvudtaget.

2:a grundproblemet

Sveriges Regering genom utrikesdepartementets rättsavdelning är vid inlagor och muntlig föredragning i EU-domstolen vid andra länders ärenden en hängiven förespråkare för rättssäkerhetsprincipen och dess prövning genom den s.k. proportionalitetsprincipen.

I direktriktade domar av EU-domstolen mot Försäkringskassan t.ex. C-185/04 Öberg punkt 22, citat; "De skäl en medlemsstat kan åberopa för att motivera en begränsande åtgärd skall åtföljas av bedömning av proportionalitet" etc. etc.

EU-domstolen kräver genomgående proportionalitetsbedömning vid alla inskränkningar. Se bl.a. mål C-73/08 Bressol punkt 71, i punkt 77 ålägges nationell domstol kontrollera myndighetens motiveringar i punkt 71.

Varken Försäkringskassan eller förvaltningsdomstolarna genomför dessa obligatoriska proportionalitetsbedömningar vid gränsöverskridande vård.

Däremot har förvaltningsdomstol genomfört proportionalitetsbedömning som unionsrättslig handling att åtnjuta för bolag, statlig myndighet och statligt bolag vid domar senaste året.

Därtill har t.ex. polsk medborgare erhållit nämnda rättssäkerhetsprövning vid mål ang. social ersättning i Sverige byggt på EU-rätten(Kammarrätten i Jönköping).

Högsta Domstolen har i mål Ö 461-11 Billerud av datum 2014-02-25, punkterna 12-17 fastställt att svenska myndigheter och domstolar icke får ändra EU-rättens innehåll och effekt.

Fråga

När Högsta Domstolen för något år sedan med stöd av stadgan om de mänskliga rättigheterna den s.k. ¹Rättighetsstadgan (som återfinns i Lissabonfördraget med samma styrka som fördraget) artikel 50 om förbud mot dubbelbestraffning så utlöste det febril verksamhet hos svenska domstolar att rätta sig efter HD.

När nu samma Högsta Domstol slår fast att artikel 52 i Rättighetsstadgan ska gälla (inskränkningen skall återfinnas i lagstiftning och motiveras utifrån godkända EU-skäl) då vägrar både myndighet (Försäkringskassan) och Förvaltningsdomstolarna, trots yrkanden, att genomföra vad EU och HD kräver dvs. proportionalitetsbedömning av inskränkningen.

Varför denna skillnad på lydning mellan artikel 50 och 52 i samma Rättighetsstadga??

Regeringsrätten 2004 avgjorde 3 domar där skiljde RR på privatvård och vård på sjukhus

Den av 3 mest instruktiva domarna från 2004, mål nr 6396-01 Folke Wistrand finnes inte angiven av Försäkringskassan eller andra myndigheter vid referenser. Den har gömts undan eller "glömts" undan!

Varför då?

Retoriskt kan sägas att den är för konkret och avslöjande.

Regeringsrätten fann att Wistrand skulle fått motsvarande vård i tid hemmavid men eftersom begränsning genom förhandstillstånd saknades i svensk lagstiftning så fick Wistrand ersättning. Dvs. marknaden är fri tills lagstiftaren, ej myndighet, begränsar unionsrätten.

Dvs. Regeringsrätten anslöt till EU-domstolens absolut krav om att begränsning skall finnas i lagstiftning, och vara motiverad av de s.k. tvingande skälen.

Därtill skall motivering prövas utifrån planeringsbehov och proportionalitet utifrån angiven målsättning genom inskränkningen.

---

¹ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2010:083:0389:0403:sv:PDF>

Sammanfattning

Unionsrätten, Regeringsrätt och Högsta domstol kräver rättssäkerhetsprövning med proportionalitetsprincipen men Försäkringskassan och Förvaltningsdomstolarna vägrar genomföra denna elementära unionsregel. Observera att EU-domstolen ålagt myndigheter och domstol att värna den enskildes unionsrätt i ett flertal domar. Se bl.a. EU-domstolens dom i mål ²C-224/97 Ciola punkterna 26-33.

Sverige har åtminstone vid två tillfällen i yttrande till EU-domstolen hävdad att inskränkningen mot privatgiven vård ska kunna ske på samma villkor som mot vård på sjukhus. Genom bl.a. domen ³C-385/99 Müller-Faure och van Riet, punkt 63 hänvisar även till domen Kohll, så har Sveriges propåer om begränsning mot privatgiven vård avslagits minst 2 ggr.

Detta faktum vägrar Försäkringskassan respektera!!!

Här har angivits 2 grundproblem

- ✓ Dels vägran att följa EU-domstolens förbud mot inskränkning av privat given vård
- ✓ Dels vägra att följa unionsrätt, EU-domstol och Högsta Domstols krav om proportionalitetsprövning vid inskränkning
- ✓ Därtill vägrar Försäkringskassan att följa unionsrättens absoluta krav om motiveringsskyldighet ur EU-rättslig synpunkt vid inskränkning av unionsrätt. Gäller även sociala området t.ex. EU-dom mot svenska Försäkringskassan i mål ⁴C-183/04 Öberg, se särskilt punkt 22.

Under de ca 7 år vi ideellt stridit för unionsrätten för sjuka har Försäkringskassan genom skönsmässiga påstående "hittat på" nya okända avslagsregler.

Varje gång följer Förvaltningsrätterna med som en "danspartner" i Försäkringskassans nya turer.

Intressant är att se att underinstanserna och Regeringsrätten fram till avgörandena 2004 motiverade utifrån EU-domar. De nuvarande Förvaltningsrätterna undviker på allt sätt unionsrätten och motiverar utifrån Försäkringskassans senaste administrativa utsaga.

Ett exempel är "målet Lundgren" där Försäkringskassan inför förhandlingen "hittat på" ett nytt administrativt begrepp för inskränkning som skulle nyttjas retroaktivt.

---

² <http://www.notisum.se/rnp/eu/fakta/..%5Clag%5C69700224.htm>

³ <http://www.notisum.se/rnp/eu/lag/69900385.htm>

⁴

Förvaltningsrätten godkände Försäkringskassans propå. Domen överklagades till högsta instans.

Alltså Högsta förvaltningsdomstolen har godkänt att unionsrätten inskränktes genom ett tidigare okänt administrativt begrepp och att det nyttjades retroaktivt.

Dvs. i strid med unionsrättens absoluta krav om att "få veta i förväg" för rationella beslut. Därtill retroaktiv lagstiftning är förbjuden enligt Rättighetsstadgan.

Ifall domstol genomfört proportionalitetsprincipen så hade ett sådant unionsbrott kunnat undvikas.

Jag stannar där. Dessa redogjorda grundproblem förorsakar ytterligare dussintal andra problem.

Bör tilläggas att vi läst Sieps rapporter och plockat ur deras rekommenderade domar. Men varken Försäkringskassan eller Förvaltningsdomstolarna kommenterar, än mindre respekterar, den statliga myndighetens Sieps och dess referenser till EU-domar och dessa domars innebörd och effekt.

2015-01-26 Assar Fager, Brattvall 10, 922 67 TavelSJö

PS

Socialdepartementet skrev 2002 till EU-kommissionen att svensk lagstiftning inte behövde ändras. Socialminister Hägglund har däremot vid ett par tillfällen skrivit att Sverige saknar lagstiftning inom gränsöverskridande vård.

Försäkringskassan har hävdats samma sak och inför förvaltningsdomstol hävdats att vi avsaknad av lagstiftning så har lagstiftaren överlåtit till Försäkringskassan att avgöra den rättsliga agendan.

Detta har då skett genom olika lydande s.k. försäkringskassans rättsliga ställningstagande. Genom vårt arbete har Försäkringskassan tvingats ändra dessa rättsliga ställningstagande 2-3 gånger under 7 år.

När Försäkringskassan byter rättsligt ställningstagande följer Förvaltningsdomstolarna med och dömer utifrån Försäkringskassans senaste propå – unionsrätten prövas inte.

DS

Bilageförteckning och länkar/citat finnes på sidorna 6-7

Bilagor till denna skrivelse

1.

EU-rättsprofessor Ulf Bernitz i Läkartidningen år 2004 nr 32-33 Volym 1, 2 sidor

2.

HD dom Ö 461-11 Billerud(hela domen 8 sidor)

3.Lägesrapporter

Detaljerade genomgångar av bl.a. myndigheten Försäkringskassans olika avslagspåståenden ställt emot direktverkande EU-rättspraxis(gäller idag som svensk direktverkande lag, då Sverige saknar lagstiftning för gränsöverskridande vård) återfinns i Assar Fagers tidigare uppföljningar/lägesrapporter som du finner via följande länkar

Lägesrapport juni 2012 av Assar Fager finner du via denna direktlänk

<http://eueshealthcare.bloggproffs.se/files/2012/06/2012-06-06-Sveriges-dubbla-sidor-inom-gr%C3%A4ns%C3%B6verskridande-v%C3%A5rd-av-Assar-Fager.pdf>

Lägesrapport augusti 2012 av Assar Fager finner du via denna direktlänk

<http://eueshealthcare.bloggproffs.se/files/2012/08/L%C3%A4gesrapport-augusti-2012-av-Assar-Fager-20120828-slutlig.pdf>

Lägesrapport september 2012 av Assar Fager finner du via denna direktlänk

<http://eueshealthcare.bloggproffs.se/files/2012/09/L%C3%A4gesrapport-5-september-2012-av-Assar-Fager-slutlig-officell-20120905-2.pdf>

Lägesrapport november 2012 av Assar Fager finner du via denna länk

<http://eueshealthcare.bloggproffs.se/files/2012/11/L%C3%A4gesrapport-november-2012-av-Assar-Fager-slutlig-ok.pdf>

Lägesrapport december 2012 av Assar Fager finner du via denna länk

<http://eueshealthcare.bloggproffs.se/files/2012/12/L%C3%A4gesrapport-december-2012-av-Assar-Fager.pdf>

Gränsöverskridande vård – en gränslös myndighetsvurpa av Assar Fager 2013-02-03 finner du via denna länk

<http://eueshealthcare.bloggproffs.se/files/2013/03/Gr%C3%A4ns%C3%B6verskridande-v%C3%A5rd-en-gr%C3%A4nsl%C3%B6s-myndighetsvurpa-Av-Assar-Fager-20130203.pdf>

Lägesrapport maj 2013 av Assar Fager finner du via denna länk

<http://eueshealthcare.bloggproffs.se/files/2013/05/L%C3%A4gesrapport-maj-2013-av-Assar-Fager-20130513.pdf>

Sverige talar med dubbla tungor inom EUs gränsöverskridande vård 2014-04-05

<http://static.bloggproffs.se/wp-content/blogs.dir/38861/files/2014/04/Sverige-talar-med-dubbla-tungor-inom-EUs-gr%C3%A4ns%C3%B6verskridande-v%C3%A5rd-av-Assar-Fager-april-2014.pdf>

Ingången till EU-rätten via denna länk

<http://eur-lex.europa.eu/sv/index.htm>

4.

Ur HD Ö 461-11 Billerud, punkterna 12-17, citat;

Förhållandet mellan Europakonventionen och unionsrätten

12. De grundläggande rättigheterna såsom de garanteras enligt Europakonventionen ingår i unionsrätten som allmänna principer. Det framgår såväl av EU-fördraget (artikel 6.3 i Fördraget om Europeiska Unionen) som av EU-domstolens praxis. Bestämmelser i Europeiska unionens stadga, som motsvaras av bestämmelser i Europakonventionen, ska ha samma innebörd och räckvidd som i konventionen. Ingen bestämmelse i stadgan får tolkas så att den inskränker eller inkräktar på de mänskliga rättigheter och grundläggande friheter som erkänns i Europakonventionen. (Artiklarna 52.3 och 53.) EU-domstolen beaktar Europadomstolens praxis vid tolkningen av unionsrätten.

13. Proportionalitetsprincipen är enligt Europadomstolens praxis en grundläggande princip som genomsyrar konventionsrätten. Det är också en allmän rättsprincip som ingår i unionsrätten (se artiklarna 5.1 och 5.4 i Fördraget om Europeiska unionen och artikel 49.3 i Europeiska unionens stadga).

14. Europadomstolen (stor kammare) framhöll i en dom år 2005, dvs. före tillkomsten av de nu redovisade bestämmelserna, att skyddet av mänskliga rättigheter inom EG fick anses vara likvärdigt med skyddet enligt konventionen och att det därför finns en presumtion för att EG-rätten respekterar konventionen. Presumtionen kan motbevisas om det i det enskilda fallet finns omständigheter som innebär att skyddet för konventionsrättigheterna är uppenbart otillräckligt (manifestly deficient). (Bosphorus Hava Yolları Turizm ve Ticaret Anonim Şirketi [Bosphorus Airways] mot Irland, no. 45036/98, dom 30 juni 2005, se p. 165 med hänvisningar).

15. Principen om unionsrättens företräde innebär att svenska domstolar och myndigheter är förhindrade att tolka en bestämmelse som har beslutats på EU-nivå på ett sätt som ändrar dess innehåll eller effekt och att de är bundna av EU-domstolens tolkning av EU-rätten. Samtidigt har Sverige en folkrättslig förpliktelse och ett eget ansvar för att tillse att rättigheterna enligt Europakonventionen inte kränks i det enskilda fallet.

16. I enlighet med Europadomstolens praxis har Högsta domstolen att vid prövningen utgå från presumtionen att bestämmelserna i artiklarna 16.3 och 16.4 i handelsdirektivet är förenliga med Europakonventionen (se p. 14). EU-domstolen har i sitt förhandsavgörande lämnat besked om hur bestämmelserna ska tolkas och har särskilt prövat deras förenlighet med proportionalitetsprincipen, en prövning som måste anses inbegripa proportionalitetsprincipen också i den mening som Europadomstolen lägger i begreppet (jfr p. 13).

17. En svensk domstol kan frånga vad som följer av EU-domstolens tolkning av en EU-bestämmelse endast om tillämpningen i det enskilda fallet annars skulle utgöra en allvarlig och otvetydig kränkning av Europakonventionen. Det betyder att det faktiska utrymmet för en sådan avvikelse är ytterst begränsat.

Slut citat.